

Amer. aeroplani varujejo mejo. - Ruski ultimatum Angliji.

GEN. ESCOBAR JE Z SVOJIMI ČETAMI NAPADEL POŠTOJANKE PRI JUAREZU. — NAPAD ODBIT. — NA AMERIŠKO ZEMLJO SE JE VSULO TOČO KROGEL IN BOMB. — AMERIŠKI VOJAK USTRELJEN. — 18 AMERIŠKIH AEROPLANOV JE BRANIL OBMENNO ČRTO.

Juarez, Mehika. — Pod vrhovnim poveljstvom gen. Escobarja je iz Chihuahua City dospelo 1,500 upornikov, ki so srđito napadli postojanke pri Juarezu. Proti mestu je vozil vlak, zastražen od pehote, ko so ostale čete med tem napadle postojanke v predmestju. Po ljutem boju so bile uporniške čete vržene nazaj.

Zelo hudi boji so bili zadnje dni pri mehiškem mestu Naco, v državi Sonora, kjer so uporniki napadli federalne postojanke, a so bili odbiti.

Ker se to mesto nahaja v bližini ameriške meje, so streljali tudi na ameriško stran. Točo krogel in bomb se je vsulo na ameriško zemljo. Ustreljen je bil eden ameriški vojak, drugi pa je bil od bombe teško ranjen. Ena ameriška žena in eno dekle pa sta bili ranjeni na mehiškanski strani. Uporniške čete so prodirale s pomočjo tankov, katere so si nabavili iz farmerskih traktorjev. S tem so bili dobro za varovani proti kroglam iz strojnice, niso se pa mogli ubraniti ognju, katerega so federalne čete pričele sipati nanje od strani.

Na obmejni črti nedaleč od Naca, se je vnela bitka med ameriško stražo in oddelkom mehiške čete. Do spopada je prišlo, ko je ameriška straža našla blizu meje zalogo municije, 75 granat. Ko je en od delek mehiške straže varoval strelivo, se je med tem časom drugi oddelk približal meji, nakar so pričeli padati strelji od obeh strani. Ranjen je bil ameriški vojak, Finezee.

Na notranji strani federalnih utrdb je bila od diramitne bombe uničena lokomotiva od federalnega vlaka. Topništvo pod gen. Topetom je ljuto obstreljevalo mesto in postojanke zvezinih čet.

Ker so se mehiški zrakoplovci večkrat pojavili nad obmejno črto, je poletelo 18 ameriških aeroplanov proti meji, da so varovali ameriško zemljo.

Poveljniki 18 ameriških aeroplanov so dobili povelje, naj napadejo mehiške zrakoplovce v slučaju, ako se pojavijo nad ameriškim teritorijem.

RAZSTAVA OBLEK V ITALIJI.

Rim, Italija. — Italijanske tvrdke za obleke bodo prihodnji petek v Milanu otvorile razstavo najmodernejših oblek. Da se bo moglo novo modo najlepše razstaviti, so v ta namen odbrali najlepše mlade osebe, katere bodo oblekli in postavili na trg.

Washington, D. C. — Preteklo nedeljo je predsednik Hoover prvič imel dopust od časa svoje inauguracije. Prosti čas je porabil v to, da je za zabavo lovil ribe v reki Rapidan v Virginiji.

ULTIMATUM RUSIJE NA VELIKO BRITANJO.

Sovjetska vlada ne sklene trgovske pogodbe z Anglijo poprej, da ta obnovi popolne diplomatske zveze in zifsigura zadostno posojilo.

Moskva, Rusija. — Angleška trgovska delegacija v Rusiji je bila te dni razočarana, ko je sovjetska vlada pokazala svoje lice napram Angliji.

M. Piatakov, guverner državne banke v Rusiji, je delegaciji sporočil sledeče: "Brez popolnega diplomatskega priznanja, bo Rusija od Anglije kupovala le one stvari, katerih ne bo mogla dobiti od nobene druge države.

Ako se pa doseže popolen sporazum med obema državama, glede finančnih pogojev, potem bo Rusija naročila od Anglije industrijskih izdelkov v vrednosti do \$750,000,000." To so predlogi, katere Rusija smatra za neobhodno potrebne, ako se hoče z Anglijo podati v medsebojno obratovanje veletrgovine.

"Kot praktični trgovski podjetniki," je Piatakov nadaljeval, "vidimo, da je nemogoče skleniti pogodbo z vami, predno preidemo nazaj na Ramsay McDonalдово pogodbo, sklenjeno v Londonu z sovjetsko vlado še leta 1924, ko se je že takrat povdarjalo potrebam, ki so danes na programu."

Poslanska zbornica v Angliji je tedaj zanikala McDonaldivo pogodbo, kar je potem prineslo popolno krizo delavske stranke pri vladi.

Anglija je danes hotela na lep način prikleniti Rusijo v svoje politične mreže, a tudi ruski politikarji imajo v tem oziru odprte oči in se niso dali vjeti kar brez vsakega odpora.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ROMUNJI.

Bukarest, Romunija. — Velika železniška nesreča se je te dni pripetila v Romuniji, ko je osební vlak, ki je vozil proti Jassy, skočil s tira in so nekateri vozovi prevrnili ter popolnoma razbili. Bilo je 20 oseb mrtvih in 49 poškodovanih. Na mestu nesreče se je nudila grozna slika. Razmesarjena človeška telesa so ležala med razvalinami razbitih vozov. Največ mrtvecev je nepoznanih. Med žrtvami se nahaja tudi 37 vojakov, ki so bili poškodovani. Trdi se, da se je nesreča pripetila vsled slabega stanja tračnic, ki niso bile dobro pritrjene.

Covington, Ind. — Mrs. Isaac Fulton ima svoje brata dvojčka, ki živi v Manhattan, Kas. in katerega ni videla že 50 let. Te dni sta obhajala 71 letnico svojega rojstva. Da sta skupaj praznovala rojstni dan, je Mrs. Fulton posetila svojega brata.

V DRŽAVI GEORGIA JE POVODENJ PRIZADELA VELIKO ŠKODE.

Pogled na West Point, Georgia, za časa, ko je reka Chattahoochee stopila čez bregove, vsled česar je nastala grozna povodenj. Prva nadstropja pri višjih hišah so bila prosta, medtem ko so bila prilličja in nekatere manjše hiše popolnoma v vodi. Veliko oseb je utonilo, tisoči pa so izgubili svoje domove.

LAKOTA OGROŽA PREBIVALCE AFRIKE.

V Belgijskem Congu je 50,000 prebivalcev ogroženih od lakote. — Tisoče oseb je že pomrlo od lakote in bolezní, ki sledi vsled tega.

Kampala, Uganda. — Afrkansko prebivalstvo rodu Bahuti, ki je tako rekoč suženjski rod v Belgijskem Congu, se nahaja v zelo kritičnem položaju, ogroženo z lakoto, katere povzročila suša, ki je prizadela mnoge kraje. Več tisoč oseb je že pomrlo od lakote in bolezní, ki je ob enem nastopila.

Rod Bahutisov se nahaja pod fevdalizmom in je podvržen bogatejšim prebivalcem rodu Batusinov, ki nadkriljujejo in vladajo drugo prebivalstvo. Batusinski bogataši, ki lastujejo velika posestva in redijo veliko govedine in drobnice, se prav malo zmenijo za svoje podložnike.

Bahutisi, dasi morajo delati za svoje gospodarje, so poleg tega vendar največ odvisni sami od sebe; skrbeti morajo sami za svoj preživelj.

Situacija pri temu prebivalstvu je bila že od leta 1927 zelo kritična, ko je suša uničila skoro vse pridelke; od tedaj naprej pa ni bilo skoro nobenega dežja in se je položaj še vedno slabšal.

Zapuščeni prebivalci se nahajajo brez vsake pomoči; živeža vsled suše ne morejo pridelati, denarja pa tudi nimajo, da bi si kupili živež, katerega pa sploh daleč naokoli ni mogoče dobiti.

TORNADO V TRESH DRŽAVAH.

Minneapolis, Minn. — Pretekli teden je v državah: Minnesota, Wisconsin in Iowa, zopet razsajal tornado, ki je povzročil veliko materialno škodo in zahteval tudi človeške žrtve. Ubityh je bilo 9 oseb, 100 pa poškodovanih. Porušenihi je bilo veliko poslopj; mnogo ljudi je izgubilo svoja stanovanja. Dobrodelne organizacije so takoj pričele zbirati pomoč za ponesrečence.

KRIZEM SVETA.

Havana, Cuba. — Iz Holguina se poroča, da je poljska straža ustrelila znanega bandita Machada, ki je kradel živino na neki amer. farmi blizu Tecaja. Straža ga je najprej pozvala, naj se vda, ker je pa skušal ubežati, so padli strelji, da se je zgrudil mrtev.

Leavenworth, Kas. — Pred 15 leti sta dva nečaka od P. Brilla v Ukiah, Kal., ki je lesni trgovec, njemu posodila vsaki po \$500. Te dni pa je dobil poročilo prvi nečak, P. J. Smith, da je z Brillom deležen enaki del premoženja v vrednosti \$2,000,000. Enaki delež je dobil tudi drugi nečak, ki se nahaja v New Yorku.

Chicago, Ill. — Dan 5. aprila t. l. je bil najtoplejši dan v zadnjih 56 letih. Od 2 do 4:30 je toploter kazal 80 stopinj toplote.

Rim, Italija. — Po severnem delu Italije je te dni pihal mrzel veter. Temperatura se je takoj znatno znižala, za več stopinj pod ničlo. Mraz je segal celo daleč na jug, da je pričelo snežiti. Tudi v Benetkah je padal sneg.

West Palm Beach, Fla. — Harry McConarty, ki si je nadejal ime T. Southworth iz Quincy, Mass., je bil te dni obsojen na smrt na električnem stolu, ker je še meseca februarja umoril H. M. Wellsa, bogatega avtomobilskega trgovca, za časa, ko je ta v družji sedel pri obedu.

Chicago, Ill. — Pretekli teden je v Chicagi zapriselgo 32 mestnih odbornikov (aldermen), med katerimi je bilo 11 novo izvoljenih. Novi odborniki bi morali zapriseči šele 22. aprila, na posebno odredbo mestne postavodaje, pa so zaprisegli zajedno z drugimi.

JUGOSLOVANSKI KRALJ ODLIKOVAL GRŠKEGA PREMIJERJA.

Dunaj, Avstrija. — Jugoslovanski kralj Aleksander je te dni odlikoval grškega premijerja Venizelosa, z redom "Karagjorgjevičev". To odlikovanje pomenja simbol, kot upanje, da bo zveza med Jugoslavijo in Grčijo ostala trajna.

ZA PROTEKCIJO MEHIKANSKE MEJE.

Ameriški državljani ob mehiškanski meji in ob obrežju so pritožujejo radi nasilstva. — Vlada Zd. drž. je poslala še eno ladjo za protekcijo.

Washington, D. C. — Zadnje dni je prihajalo več pritožb od ameriških državljánov, ki živijo ob mehiškanski meji in ob obrežju, da se proti njim delajo nasilja od mehiških in revolucionarnih čet n da se večkrat nahajajo v nevarnosti za svoje imetje, kakor tudi za življenje.

Državni tajnik, Stimson, je izdal ukaz, naj se ponovno opozori uporniške čete v Mehiki, da ako bodo še streljali čez mejo, bo vlada storila nove korake, da se to prepreči.

Ko so zadnje dni pri Naco zopet metali bombe uporniški zrakoplovci, je gen. Lassiter, poveljnik ameriške obmejne obrambe, ukrenil vse potrebno za obrambo. Iz vojnega oddelka se poroča, da bo v mehiškansko vodovje odplul še en rušilec, ker do zdaj se ob zahodnem obrežju pri Topolobampu nahaja le ena ameriška bojna ladja, kar pa ne zadostuje za protekcijo obrežja.

Ker federalne čete zasledujejo upornike proti zapadu, se tam pričakuje hudih bojev in radi tega je potrebno, da se obmejna črta in obrežje bolje zavaruje.

SMRTNA KOSA.

V soboto zjutraj je v okrajni bolnišnici umrla Mrs. Katarina Balanč, članica društva Marije Pomagaj št. 78. K. S. K. Jednote. Pokojnica leži v pogrebni kapeli Mr. Jacob Suert, 2042 W. 22nd Street. Pogreb se bo vršil v torek, 9. aprila, s pogrebno sv. mašo v cerkvi sv. Štefana.

Članice društva Marije Pomagaj se prosijo, da gredo molit na zgorej omenjeni naslov in da se udeležijo pogrebne sv. maše.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

Iz Jugoslavije.

FINANČNI ZAKON V JUGOSLAVIJI TEMELJITO REFORMIRAN. — SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE ČUDAKA. — ZOPET POŽARJ NA GORENJSKEM. — RAZBOJNIK OBSOJEN NA VEŠALA. — SMRTNA KOSA IN RAZNE DRUGE VESTI.

Reformacija finančnega zakona.

Belgrad. — V bivši narodni skupščini so se mnogokrat v finančne zakone urinile uredbe in zakonske določbe, ki prav za prav niso imele ničesar opraviti s finančnim zakonom. Vzrok, da so take uredbe prišle v finančni zakon, je iskati v tem, ker zakonodajni aparat v bivši skupščini ni pravilno in točno posloval. Ker politične stranke niso mogle spraviti posameznih zakonskih določil skozi parlament, so ga obšle in se poslužile finančnega zakona. Zato je prišlo v finančni zakon polno stvari, ki niso spadale vanj in ki so bile vrhu tega tako pomanjkljivo sestavljene, da jih je bilo treba vsako leto popravljati.

Sedanji finančni minister je takoj po prevzemu svojega resora nastopil proti tej praksi. Ko se je sedanji finančni zakon sestavljaj, je finančno ministrstvo poslalo vsem ministrstvom okoliščine, v kateri je opozorilo ministre, da naj dajo v finančni zakon le tiste uredbe, ki služijo izvršiti proračuna. S posebno klavzulo bo razveljavil vse predpise finančnega zakona, ki so drugačnega značaja in ki nimajo namena, zasledovati izvršitev proračuna. Finančno ministrstvo je opozorilo druga ministrstva, da naj za take odredbe prijavijo nove zakonske predloge in se bo zanje izdal poseben zakon. Kakor smo zvedeli, je finančni zakon končan in v njem so v resnici le odredbe, ki so v zvezi z izvršitvijo proračuna.

Čudakova skrivnost in smrt.

Novo mesto, 13. marca. — V Rumanji vasi pri Novem mestu je živel Matija Žerjav, nekaj nad 60 let star, človek posebne vrste. V mlajših letih je imel svoje posestvo. Takrat ni bil bogvekako vzoren gospodar, pa je grunt zapravil. Potem si je vbil v glavo, začeti življenje in gospodarstvo čisto znova.

In res: spal je poleti in pozimi na podstrešju na slami. Celo letos pri 30 stopinjah mraza je mož vzdržal na svojem ležišču. Nihče ga ni pripravlil do tega, da bi šel spat v sobo. Pred nekaj dnevi je zbolel, kjer je po par dnevih umrl.

Ker se je mož pečal z nakupovanjem suhih gob in drugih takih pridelkov in ker je bil nadvse skromen in varčen, je prihranil precej denarja. Koliko, ni povedal nikomur. Sodijo pa, da je imel najmanj 25.000 Din, za katere se sedaj zanimajo vsi, ki so rajnemu stregli zadnje ure življenja. Še dobre pol ure pred smrtjo je na tožadevna vprašanja odgovarjal, da bo že še povedal, kje

ima denar naložen, pa je re-
vež tudi to tajnost nesel na
drugi svet.

Dva požara na Gorenjskem.

Križe pri Trziču, 16. marca. V zadnjih dneh se je v tukajšnji okolici dvakrat zaporedoma pojavil požar, kar je povzročilo mnenje, da ga je nekdo zlobno podtaknil.

V torek zvečer je nenadoma začela goreti manjša lesena hiša pri Gušču v Srednji vasi pri Goričah. Sreča, da je bilo to zgodaj zvečer, ko domači še niso šli k počitku. Požar je prvi zapazil sosed, ki je koj pritekel k Gušču in opozoril na nevarnost. Požar so nato pogasili domači s pomočjo sosedov kar s snegom. Zgorel je le zgornji del hiše.

V petek ponoči pa se je ognjeni zubelj pojavil na gospodarskem poslopju pri Jamnikarju v Zadrugi pri Dupljah, občina Križe. Bilo je že po polnoči, ko je vas spala. Prihiteli so gasilci iz domače vasi in iz okolice, ki so imeli polne roke dela, da so požar vsaj omejili. V nevarnosti je bila namreč sosedna stavba, "pri Petru". Jamnikarju je pogorelo gospodarsko poslopje ter polovica hiše. Gasilci so morali na pogorišču ostati do jutra.

Posvesto, ki je gorelo, je last žene bivšega posestnika, ki je svoj čas vse prepisal nanjo. Žena je nato moža zapustila ter biva sedaj v Mariboru. Mož sam, prej lastnik velikega posestva, služi sedaj pri sosedu za — hlappa. Posvesto pa propada. "Ob času požara je prejšnji lastnik, sedaj hlapec, s prizgano "laterno" hodil okoli nogorišča in žalostno mrmral: "Ja, mora že tako biti!"

Žalostna smrt padle ženske.

V Zemunu se je v javni hiši te dni s karbolom zasturpila neka mlada ženska, ki so jo njene tovarišice poznale pod imenom Marija Vrač. Dognalo pa se je, da to ni bilo njeno pravo ime, ker Marija Vrač živi v Zagrebu, je omožena in stanuje v Mesniški ulici. Nedavno je ta gospa izgubila na ulici v Zagrebu svojo legitimacijo, katero je najbrž našla ona neznanka in odpotovala z njo v Zemun. Pravega imena samomorilke niso mogli ugotoviti, ker razen nekoliko nejasnih pisem niso našli pri njej nobenih papirjev. Sodijo, da je bila nesrečnica iz kake boljše belgrajske rodbine.

Huda nesreča delavca.

Iz Vnanjih goríc so včeraj popoldne pripeljali v bolnišnico z rešilnim avtom 28-letnega Avguštna Jakomina, delavca tobačne tovarne. Pri prekladanju peska je padla nanj polna truga. Jakomin je dobil hude poškodbe, posebno nevarno pa mu je poškodovan prsni koš.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Mednarodna reparacijska banka.

Pariška reparacijska konferenca je presenetila svet z vestjo o ustanovitvi mednarodne reparacijske banke. Doseđaj se je mislilo, da je delo konference mnogo ožje in da obstoja v prvi vrsti v tem, da se določi letna svota, ki jo naj Nemčija plača. Toda konferenca bankirjev je šla dalje. Iz vprašanja reparacij je treba izločiti vsako politiko; Evropi je treba za dobo 60 let vzeti politično svobodo iz rok.

Kdo da je avtor načrta o mednarodni reparacijski banki, se še ne ve. Najbrž je Pierpont Morgan, genjalni ameriški bankir. S tem načrtom naj se postavi vse vprašanje reparacij na čisto tehnično-trgovsko podlago in naj obstoja v tem:

1. Nemčija plačuje svoje dolge naravnost banki, ki jih potem razdeli med upnike.
 2. Banka organizira vse nemške reparacijske datjave v naturalijah in ob enem priskrbi trg za nakup.
 3. Banka priskrbi kritje še za neplačane nemške dolge.
 4. Banka upravlja tiste zneske, ki vsled različnih težav niso mogli biti transferirani.
- Jasno je, da za entpolitizacijo reparacijskega problema ni lepše poti. Banka bi stopila kot posredovalec med Nemčijo in njenimi upniki. Nemčija bi svoje težave urejevala naravnost z banko na čisto trgovinski podlagi, dočim bi banka zopet zadovoljevala upnike Nemčije s svojimi bančnimi sredstvi.

Toda banka bi lahko nastopila tudi kot posrednik med Evropo in Ameriko. Znano je, da so večinoma vse evropske države uredile svoje dolge za Ameriko na ta način, da se jim je dovolil šestdesetletni odplačilni rok. Tudi tukaj bi banka lahko odplačevanje pospešila na ta način, da sama uredi odplačevanje iz svojih rezerv, posamezne države pa se postavijo kot dolžnice napram banki.

In v tem obstoja veliki politični moment mednarodne reparacijske banke. Država, ki je za gotovo dobo let menično zavezana mednarodni reparacijski banki, se more svobodno razpolagati s svojimi finančnimi sredstvi.

Tudi najbolj pereči problem Evrope, francosko-nemško razmerje, bi s tem stopilo v čisto nov stadij. Na nemških obveznicah banki, ki bi jih Francija uporabila za svoje odplačilo dolga Ameriki, bi obenem kot porok za nemške dolge fungirala tudi Francija. Francija bi za gotovo dobo let garantirala in v lastnem interesu celo morala garantirati za miren razvoj Nemčije. Tako bi se na gospodarskem polju ustvarila pacifiistična podlaga, ki se v nacionalistično-političnem še ne more.

Toda tudi ostale države Evrope bi bile enako med seboj vezane. Anglija z Nemčijo ali celo Ogrsko in Bolgarijo, Italija s Francijo in Jugoslavijo, — konsorcij mednarodne reparacijske banke bi nekako predstavljal prvi vrhovni svet Združenih držav Evrope. Konsorcij bi bil v svoji moči neomejen.

V gospodarstvu Evrope bi pa nastopil močan preobrat. Mednarodna reparacijska banka bi postala najmočnejši finančni faktor Evrope. Banka bi lahko svoj velikanski kapital dala celemu svetu na razpolago. Balkan, Afrika in Azija bi stopili v popolno gospodarsko odvisnost mednarodne reparacijske banke. Njih usodo bi odločeval konsorcij banke. Iz centralnega urada banke, iz privatnih pisarn Younga, Morgana, Schachta in Moroja bi se odločevalo o celotni usodi člo-

veštva.

Je to sen fantastične drznosti, ki ga hočejo finančniki uveljaviti. Je to mitos babilonskega stolpa, na katerem naj bi imel prestol mednarodni bančni konsorcij.

Misel omejitve ali celo popolne ukinitve narodne suverenitete nima sicer na sebi nič tako strašnega, toda ako bi jo že bilo treba žrtvovati, potem bi bila ta žrtev samo na mestu za ustvaritev mednarodne občasne organizacije, v kateri bi bili vsi vsi interesi človeštva zaščiteni, ne pa samo interesi mednarodne finančne oligarhije.

Gotovo je, da bi Pierpont Morgan, Schocht in Moro bolje vladali Evropo nego jo vladajo posamezni parlamenti. Toda ustvaritev konsorcija bi bila uvedba finančne diktature v Evropi, ki bi bila poskus in ki bi v slučaju neuspeha potegnila polovico sveta v propast.

Že se javljajo glasovi posameznih držav proti tej banki. Gospodarska rešitev Evrope je možna samo v konsolidiranju Evrope in v podvigu samostojnega gospodarstva Evrope, ki ima svojo največjo konkurentinjo v Ameriki. Azija in Afrika morata ostati prosti in svobodni za delo evropskega gospodarstva. Evropa ne sme v svojih transakcijah v Aziji in Afriki biti le posrednik Amerike.

Finančniki so s številkami ustvarili sijajno zgradbo z idealne strani vzeto. Toda človeštvo še samo v sebi ni urejeno. Razmerje dela do kapitala grozi s konflikti. Človeštvo starega sveta je v tem mišljenju razdeljeno na dvojce.

Kadar se bodo vsi ti problemi uredili, takrat bo človeštvo zmožno ustvariti si enotno socialno politično tvorbo. Danes človeštvo za pariški bančni konsorcij še ni zrelo.

Rudolf Jurčec, slušatelj politične šole v Parizu.

ODMEV NA "MILWAUCA-NOV" DOPIS.

Milwaukee, Wisc.

Dne 23. marca 1929, v štev. 58. A. S. je priobčil dopis neki Milwaučan. V njegovem dopisu razpravlja o naših političnih, narodnih in gospodarskih razmerah. Tu pa tam je malo zadel na resnico, v mnogih zadevah je na napačnem stališču in vprašanj, o katerih govori in piše ni mogoče izvesti, kakor si on predstavlja.

Pri vsakem vprašanju, bodisi malega ali velikega pomena sti dve strani. V teoriji, to je z besedami in mislimi lahko zidamo gradove v oblakih, v praksi jih ne moremo, ker v oblakih ni fundamenta, da bi gradove držal. Ravno tako je pri nas v Milwaukee. Večkrat se povdarja, koliko je nas in koliko. Morda je res, toda kadar gre za kako skupno stvar jih ni toliko. Saj še pri akciji za Narodni dom gre tako in se dela za njo že več let.

Milwaučan govori o slovenski šoli. Lepa stvar in pomembna za slovenski živelj. Toda po mojem mnenju je to vse prepozno. Ako bi s tem začeli vsaj pred 15 leti bi se bilo. Začnjenati zdaj, ne bo drugega, kakor zabredli bomo v velike dolge, ki jih ne bomo plačali ne mi in še morda ne naši zanamci. Obenem se mi v Milwaukee ne vidi za Slovence posebne stalnosti. Mnogi se vedno bolj selijo gori v West, Allis in še naprej.

Govorica o slovenski banki in drugin gospodarskih panogah je tudi kritično vprašanje. Ne mislim zapostavljati koga, ampak rečem med nami sta-

rejšimi bo le malo zmožnih za vodstvo kake banke. Naši ta mladi pač, izmed teh bo nekaj in če bodo videli potrebo gotovo bodo kaj sami začeli. Mi starejši pa smo le še bolj za v kot.

Milwaučan pravi, da smo zaspani gospodarsko, narodno in politično. Dobro, Milwaučan naj pride na dan, naj nas prebudi in se pokaže javnosti kaj je on zmožen in če bo res tako, kakor povdarja v njegovem dopisu, mu bomo radi sledili. Nič se ne bo branil dobre stvari. Samo pokaže naj vse to o čemer piše, da se da tudi izvesti.

Mnoge sem že slišal, ki delajo opazke, ja če bi imeli mladega gospoda duhovnika, pa lastnega župnika za Milwaukee, potem bi bilo vse drugače. Jaz pa pravim, morda ali pa ne. Naš g. župnik Father Pakiž, se je z nami dovolj trudil in se še. Zanimal se je za nas, za našo mladino itd. Takrat je bilo pri nas vse skromsko. V Milwaukee niso bile delavske razmere nikdar na posebno visoki stopinji. Delavci smo tu manj zaslužili, kakor marsikje drugje. Tudi danes niso za nas delavce preveč dobre razmere. Nekaj posameznikov je sicer v businessu prišlo malo naprej, a večina našega naroda še danes je delavska, ki zasluži le za sproti. Lahko je sanjati o katedralah in lepih šolah, a postaviti si iste, potem pa iste tudi plačati je pa drugo. O tem naj bi tudi Milwaučan malo pomislil, pa bi bolj zmerno mislil o svojih načrtih. Sicer pa, če večina res želi tako šole in drugih stva-

ri, naj pride s svojo besedo na dan, kadar je farno zborovanje pa se bomo lepo dogovorili. Samo s stvarnimi dokazi na dan, ne samo slikati kaj je vse mogoče in kako bi se to in ono naredilo.

Te misli sem izrazil v imenu večih, ki smo se te dni o tem pogovarjali.

Zagorčan.

URADNA VEST.

Joliet, Ill.

Naznanilo članicam društva sv. Ane št. 534 Kat. Borštnaric v Jolietu, Ill.:

Na zadnji letni seji so bile izvoljene sledeče uradnice za leto 1929:

Predsednica Mrs. Mary Čulik, podpredsednica Mrs. Barbara Vranešič, zapisničarica Mrs. Amelia Kostetz, finančna tajnica Mrs. Angela Šetina, blagajničarka Miss Bertha Čulik. Nadzornice: Miss Mary Študel, Miss Molly Bezek, Miss Agnes Govednik. Maršalke: Mrs. Caroline McGuckin, Mrs. Anna Žnidaršič. Vratarica Mrs. Barbara Prus. Duh. vodj: Rev. John Plevnik. Zdravnik Dr. Martin Ivec.

Za delegatino za prihodnjo konvencijo, ki se bo vršila v Jolietu dne 9. julija, je bila izvoljena Mrs. Amelia Kostetz, in za namestnico je bila izvoljena Mrs. Mary Pazdertz.

Tudi opozorjam vse članice, da ne pozabijo priti na "Card Party" dne 16. aprila ob 8. uri v Slovenski dvorani.

Mrs. Amelia Kostetz, zap.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V RADOHOVI VASI.

Št. Vid pri Stični, 18. marca. — V nedeljo ob 8:57 zvečer se je v Radohovi vasi pri Stični pripetila strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala eno človeško žrtev, poleg tega pa je bilo še eno dekle hudo ranjeno. Do nesreče je prišlo na sledeči način:

Lesni trgovec in lastnik žage v Stični, Ignacij Lampret, po domače "Zagar", se je v nedeljo mudil v Velikem Gabru, kjer je imel opravke. Proti večeru se je vračal z vozom proti postaji Radohova vas. Na vozu je sedela tudi gostilničarjeva hčerka Gabrijela Facinji iz Št. Vidu pri Stični. Ker se je tej mudilo na vlak, sta naglo podila konja proti postaji. Na križišču ceste z železnico blizu postaje sta konja še bolj pogonala, da prekoračita križišče prej, kot pa vlak iz Ljubljane, ki se je tudi bližal. Pazila pa sta zgolj na vlak iz Ljubljane, nista pa zapazila vlaka iz Novega mesta, ki se je križišču še bolj bližal kot pa ljubljanski vlak. To je postalo zanj ušodno.

Na križišču križa cesta železnico skoro v pravem kotu Zato je vlak iz Novega mesta z vso silo tresčil v voz in ga prevrnil. Konj je bil takoj mrtev. Lampret je v nekaj trenutkih izdihnil, Facinijeva pa je dobila hude poškodbe na

glavi in vsem telesu. Zlomljena ji je grudna kost, leva roka pa se je pri nesreči zlomila. Vlak se je takoj ustavil. Prvo pomoč je nudil ponesrečenki domači zdravnik dr. Jenko iz Št. Vidu pri Stični, ki se je peljal s tem vlakom. Pri Lampretu pa je bila že vsaka zdravniška pomoč prepozna. Zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt. Ponesrečeno Facinijevu so takoj prepeljali v Št. Vid, kjer je ostala v domači oskrbi pod zdravniškim nadzorom.

Kako je moglo priti do te strahovite železniške nesreče, si ljudje ne morejo prav raztolmačiti. Polje je tam ravno, enako cesta in železnica ter se vsak vlak opazi že več sto metrov oddaleč. Res je križišče brez zapornic, toda moral je biti izreden slučaj, da je prišlo do take nesreče.

Pokojnemu Lampretu je bilo 60 let in je bil brat znanega ljubljanskega trgovca. Njegova domačija z žago je tik ob stiškem samostanu, katerega najbližji sosed je bil. Lampret je bil znan širom Dolenjske kot zelo marljiv, razsoden in preudaren mož, dobroišnen narave. Bogat ni bil ter je imel srednje veliko premoženje. Zapušča več, deloma še neodraslih otrok. Njegova tragična smrt je vzbudila v okolici splošno sožalje.

Zanimivo je to-le: Ko se je v soboto na predvečer nesreče, vozil v vlak pokojni Lampret, je z ljudmi precej govoril. Govor je po raznih domislekih nanesel tudi na smrtno slučaj je in Lampret je vedel naštet vse nesreče, pri katerih je ta ali oni iz okolice umrl. Kot da bi slutil, kaj se mu bo pripetilo, je pripomnil: "Da, ničče ne ve, kaj se zna še nam pripetiti!"

O ponesrečenki, 28letni Facinijevi poročajo, da je pri nesreči omedlela. Ko se je zavedla, je začuden vprašala: "Kaj pa se je zgodilo?" Sirota ni o nesreči do tistega trenutka še nič vedela. Bolečine pa so ji razodele, da se je moralo pripetiti nekaj strašnega. Sedaj je baje že izven nevarnosti.

PO DESETH LETIH POJASNEN POKOLJ.

Ob slovaško-madžarski meji pri Kekežu je prišlo l. 1919 do spopadov med českoslovaškim vojaštvom in mađarskimi rdečimi gardisti. Takrat so našli v mlino mlinarja Kmeta skoraj vso njegovo družino poklano, ženo s tremi otroki, dekle in hlapca. Mislili so, da so to grozodejstvo izvršile mađarske boljševiske tolpe. Te dni, po desetih letih, pa se je javil na orožniški stanici omenjenega kraja neki cigan Berka in povedal, da je pokolj izvršila skupina desetih cigank in cigank, ki se je splazila v mlino, da ga opleni. Vlomilce je zasačila mlinarjeva žena, ko se je vrnila z otroki, hlapcem in dekle domov. Oborožena ciganska svojat jih je poklala.

Banavzu! (Prispevek.) — Mica, zakaj lažeš se na ves glas, da te siroto čuje cela vas? Kaj praviš, da avto maš, ko pa še karjole ni? Povej (al si ti ali Volek), kdo izmed vasu je tega kozla ustrelil? — Nekdo iz T. H.

Novica! (Prispevek.) — Kakor znano, pri atu niso bili ravno brez "šnajtihlov", pa so že vsi mokri, ker ata in Peter preveč žalujeta in točita solze. Če ima kdo izmed onih, ki so dajali za zavetišče, kak "šnajtihel" odveč, ga naj pošlje enemu ali drugemu na Cortlandt. — Zaradi "nega "šnajtihla" menda vas ne bo zlomek vzel. "Kamor je šla krava, naj gre še tele," tako naj reče vsak in naj avto ali pa Petru en "šnajtihel" pošlje. Bo prav ustregel! — Znaní Janez.

Če je nasilje, ni greh! — Volzila sta se v vlaku kristjan in musliman. Kristjan si je vzel iz kovčka lep kos svinjske pečenke in ponudil muslimanu. Ta pa je zavrnil: "Ne smem jesti, je greh!" Ali dišalo mu je, da je kar slino požiral. — Kmalu nato je kristjan privlekel iz kovčka steklenico vina in ponudil. — Musliman: "Ne smem piti, je greh! Toda," tako je nadaljeval, "če me prisilite, da moram, potem ni greh!" — Kristjan je potegnil samokres in ga nastavil muslimanu na prsi: "Boš pil? Sicer streljam!" — Musliman je pil. Ko se je okrepčal, pa je prosil kristjana: "Prosim, sedaj pa še za svinjsko pečenko nastavite samokres!"

Požeruh. — V goste je prišel človek, ki je silno rad jedel in ni med jedjo nič govoril. Pa ga je vprašal gostitelj: "Kako pa kaj stariš?" — Gost: "Mrtvi!" — "In bratje?" — Gost: "Mrtvi!" — "In tvoja žena ter otroci?" — Gost: "Mrtvi!" — Gostitelj: "Kako je vendar to: Vsi so torej že mrtvi?" — Gost: "Zapomnite si, če sem kje v gostih in jem, tedaj je za mene vse drugo mrtvo!"

KUGA. — Iz Indije in Južne Afrike poročajo o veliki epidemiji kuge, ki je pobrala že mnogo tisočev ljudi. V Indiji je posebno huda v Pandžabu, v Afriki pa v Oranju in Transvaalu, kjer divja zlasti med urojenici. Johannesburg mislijo obvarovati te šibe božje z osnovanjem 10 milj dolgega, 8 milj širokega kvarantenskega ozemlja.

Ali je vaš sosed že naročen na "Am. Slovenca"? Ako ni, nagovorite ga!

Jože Krapš:

ZGODBA IZ ISTRE.

Nad Istro je vstal dan. Rosa, ki je napajala vso to bečno, valovito zemljo, je bleščala v tisočeri kapljicah. Iz dimnikov hiš, raztresenih po planjavi, se je kadilo. Po razriti, blatni cesti, ki vodi v selo, je škripal voz. Na njem je sedel mlad človek in zrl po krajini. Ko sta z voznikom prispela do prvih hiš, je stopila na prag ženska.

"Kje imate župnišče?" je vprašal oni na vozu. Ženska je pokazala na levo, kjer se je nad valovitim svetom dvigal nizek, top grič.

"Preko tega holma gre cesta. Veste, gospod," je pripomnila, "ni samo teh par hiš vsa vas, vsa fara. Glavno je tam zadržaj..."

Oni na vozu je zahvalil in

vozila sta naprej. Kolesa so se zajedala v cestno blato, da se je voz s težavo pomikal dalje in je konj napel vse sile.

"Slabe so pri nas ceste," je rekel voznik, zagorel istrski fant. "Prosili smo že, naj jih popravijo. Pa ni denarja. Mi ga pa tudi nimamo."

Bila sta vrh holma in pod njima je kipel v nebo zvonik cerkve, tipičen istrski zvonik. Hiše so bile za las podobne onim, mimo katerih sta vozila. Čez hip je voz ustavil pred hišo, nekaj večjo in čistejšo od drugih. Tuje je stopil z voza, voznik pa je privzdignil klobuk in obrnil.

Tla v veži so bila kamenita in koraki so votlo odmevali od sten. Med vrati se je pokazala ženica.

"Saj je tukaj župnišče, kaj ne? Jaz sem zdravnik, po me ste poslali!"

"Oh, Vi ste," je dejala ženi-

ca veselo. "Prav, da ste prišli. Hudo je bolan moj brat. Jaz sem župnikova sestra in sem Vas velela poklicati. On sploh ni hotel ničesar slišati o zdravniku. Trdi, da ni takšne sile. Pa se mu revežu pozna, hudo pozna bolezen. Saj go boste videli. Pred tednom so ga klicali v precej oddaljeno vas obhajati. V noč je prišel nekdo tu sem prosit. Deževna noč je bila. Lilo je strašno. Prosila sem ga, naj nikamor ne hodi v taknem vremenu iz hiše. Pa nič. Dolžnost, je dejal, ne pozna vremena. Gre za dušo! Opravič se je in šel. Pomislite, v takšni noči. Ne rečem, če bi bil mlad. Pa je star in betežen. Šele proti jutru se je vrnil do kože premočen. Ne bo šlo brez posledic, sem mu rekla. Nič ne bo, je odvrnil. Čez dan mi je povedal, da mu ni dobro, da ga bode... In nato je legel... Teda sem poklica-

la Vas, gospod. Pa pojdite z menoj in si ga sami poglejte!" Peljala ga je po trlih stopnicah navzgor. Ob oknu, skozi katero se je odpiral pogled na istrsko zemljo, je ležal na postelji župnik. Bled in upadel mu je bil obraz. Na okrogli mišji poleg postelje je ležalo nekoliko knjig in prazna skodelica. Ko je zdravnik opazil upadli obraz bolnikov, mu je preko lice šel grenah nasmeh.

"Dobro jutro, gospod župnik. Prišel sem pogledat, kako je z Vami. Bolni ste, pa upam, da Vas še ozdravimo. Prehladili ste se nekoliko..."

Trudno je župnik izvlekel belo roko izpod odeje in jo podal zdravniku. "Oh, Vi ste! Zdravnik. Saj ni bilo tako hudo, Barbara! Pa prosim, sedite!" Barbara je pogledala brata in zdravnika, vzela prazno posodo in odšla.

"Kako bo?" je vprašala župnikova sestra, ko se je vrnil zdravnik.

"Tako, gospod je star. Povem Vam odkrito. Če bi se prehladil mlad človek, bi šlo lahko. Mladost prenese mnogo... Župnik pa je star in za njegova leta je to nevarnost. Bojim se pljučnice. V nekoliko dneh se odloči: da ali ne... Vaš gospod povrhu tega boluje na živih. Pazite, da ga kaj ne razburi, ker v tem slučaju bi pomenilo smrt... kap..."

Odšel je, Barbara pa je sklenila roke in odšla k bolniku.

Solnce se je nagibalo nad istrsko zemljo in zlati njegovi prameni so lizali štrche vaških hiš. Barbara je sedela ob bratovi postelji. Župnik je težko dihnil. Čez hip je odprl oči in zamrmral polglasno: "Ali je

prišlo kaj pošte, Barbara? Saj je že čas. Solnce zahaja in pošta je gotovo že spodaj..."

Barbara je vstala od postelje in šla po stopnicah v vežo, kjer je na steni lesen nabiralnik. Tja je poštni sel deval pošto. V zabojčku je bilo poleg časopisov še nekaj pisem. Barbara je vzela pošto in jo je odnesla bratu. Na mizi kraj postelje je položila pisma in zapustila sobo.

"Ti boš prebral pisma, jaz pa ti tačas pripravim toplega čaja..."

"Tu je čaj!" je dejala in stopila k postelji. "Ali spiš, brat? Zaspal je ubogi ubože!"

Tedaj pa je opazila na odeji papir, rumenkast papir. Prsti so ji segli po njem. Srepa so se zapičile njene oči v vrste, pisane s tujo, neznano pisavo: "... Za Vas ni mesta tu. Idi tja, onstran, k svojim lju-

dem. In to čim prej..." Tako je stalo zapisano na rumenkastem papirju.

"Brat!" je kriknila in se sklonila k njegovemu obrazu. Vela njena roka je segla v si-ve lase in na župnikovo lice je zdrknila solza. "O Bog, odpusti jim!"

UMOR V BOLNIŠNICI.

V mestni bolnišnici varšavskega predmestja Prage je ustrelil vlomilec Brzesinski dva možakarja, ki sta ga pozvala naj zapusti z njima bolnišnico. Brzesinski se je šel javil na policiji. V bolnišnici je bil na obiskih pr svojih bolni ljubavnic, a oba možakarja sta pripadala, kakor je dognala preiskava, neki vlomilski bandi, s katero si je bil Brzesinski v la-seh.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 14 Nedelja — Druga po veliki noči.
- 15 Ponedeljek — Helena, Lidvina.
- 16 Torek — Benedikt.
- 17 Sreda — Varstvo sv. Jožefa.
- 18 Četrtek — Apolonij.
- 19 Petek — Ema, Krescencij.
- 20 Sobota — Kristof.

Rev. K. Zakrajšek:

DRUGA NEDELJA PO VELIKI NOČI.

Čista Suzana v sv. pismu je prišla v težko poskušajo, ali grešiti, ali umreti. Toda junaško je odgovorila zapeljivcem: "Raje padem v vajine roke, kakor da bi grešila pred obličjem Gospoda." Res je prišla v smrtno nevarnost, iz katere pa jo je rešil Bog.

Da, Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme, ker Bog je vsegleden, ve vse preteklo, sedanje in prihodnje, ve tudi naše najskrivnejše misli in želje.

1. Bog je vsegleden. — Človek ve prav malo, pa naj bo tudi najučenejši ali najmodrejši. Koliko se mora učiti in truditi, da ve vsaj nekaj malega. Bog pa ve vse. On spozna samega sebe neskončno popolnoma in tako neskončno popolnoma spoznava tudi vse stvari, saj je vse sam naredil. Ker pri njem ni časa, zato je njemu vse eno, preteklost, sedanjost ali prihodnost. Vse obsega s svojim neskončnim razumom.

In ker je povsodi pričujoč, ve tudi vse, kar se je kdaj zgodilo, ali se sedaj godi, ali se šele bo zgodilo. Kot neskončno popolen Duh ve za vse in vidi vse, vidi tudi v našo notranjost, ve tudi naše najskrivnejše misli in želje.

2. Zato ve neskončno popolnoma in jasno tudi vse, kar se tiče tebe ali mene, in vseh ljudi. Las na naši glavi se ne skrivi, da bi on za to ne vedel. Kapljica rose ne pade s cvetlice, ne da bi on to videl. Listič z drevesa ne pade brez njegove vednosti. Da, še več! Ker njegov neskončno popolen duh prenika vse stvarstvo prav do njegovega bistva, ni mu skrita tudi najskrivnejša naša misel in naša želja, ki se je rodila v najglobokih tajnah našega srca. V Bogu smo in Bog v nas.

Enako ve tudi za naša dela, vidi jasno namene, s katerimi delamo to ali ono, zakaj delamo to, zakaj ono in sicer prav pri korenini namena v dnu duše. Znanja so mu vsa dela ljudi, pa naj bodo še bolj skrivaj izvršena, še bolj premeteno zakrita pred očmi sveta.

"Nič si nisem svest, pa vendar v tem še nisem opravičen," se boji sam veliki sv. Pavel. Ljudje nas sodijo po zunanem, Bog nas pa sodi po tem, kar se zgodi v naši notranjosti. Zato, koliko ljudi je pri ljudeh čislanih in v časteh, Bog jih pa sovrži, ker vidi v njih sree, vidi njih slabe namene, njih notranjo gnilobo.

Koliko ljudi svet slabo sodi in obsoja in prezira, preganja. Pri Bogu so pa v veliki milosti, ker jih sodi po njih notranjosti.

Koliko hudega se na svetu zgodi, za kar nihče ne ve pravega krivca. Kdo je zakrivil svetovno vojsko? Nihče noče biti odgovoren za to morje prelite krvi. Bog pa ve. Videli je misli raznih vladarjev, ve za tajna posvetovanja državnikov, čital je pisma in brzojavke, tudi one, katere so uničili. Svet ne ve za to. Bog pa ve dobro in natančno, ker je vsegleden.

3. Zato pa, ko si po nedolžnem preganjan in zaničevan, moraš trpeti krivico, potolažen bodi! Bog je vsegleden. Prišla bo tvoja pravica na dan.

Ti, ki si se toliko trudil, da bi delal dobro, da bi pomagal temu ali onemu, da bi pomagal dobri stvari, da bi dobro storil za ljudi in Boga, pa si zato tepen, potolažen bodi! Bog je vsegleden. On ve za vse to in on tega pozabiti ne more.

Zato ne kujmo kakih tajnih naklepov za hudo, proti bližnjemu, ne škodujmo bližnjemu tudi tajno ne. Pred svetom bomo morda lahko skrili, pred Bogom nikdar.

Delajmo dobro, četudi skrivaj, četudi svet ne ve za to! Bog je vsegleden.

Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme!

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

KOLIKO V LJUBLJANI POPIJO IN POJEDO.

Vodo imajo v Ljubljani sicer dobro in jo imajo radi, posebno otroci in ženske. Nekateri moški pa pravijo, da je kak "firkele" še boljše. In to načelo so v Ljubljani žal temeljito izvajali. Nič čudnega ni zato, da so številke, ki jih je zbral mestni dohodarstveni urad o pijanci, popiti v Ljubljani v letu 1928, naravnost ogromne, gospodje v finančnem odseku mestnega občinskega sveta, ki so te dni zborovali, so bili baje prav zadovoljni z računi in so menda že zračunali, koliko so ljubljanski vinski bratci plačali cest, javnih naprav, in koliko so prispevali k drugim izdatkom mestne občine. Prav znaten del mestnega proračuna je krit z davščinami na opojne pijače.

Dalmatinca, v prvi vrsti dalmatinca, ljutomercana, evička, raznih rzilingov, burgundcev in kar je še takih imen za vinskog kapljico, so ljubljanci izpili v letu 1928 2,659,969 li-

trov. Ljubljancan, ali več kaj pomeni ta številka? Da je v Ljubljani lani izpil vsak mestni prebivalec, od dojenčka pa do stoletnih starčkov povprečno 41 litrov vina! Ker pa otroci, ženske in abstinenti ne pijejo pijače in teh je najmanj tri četrtine v Ljubljani, si ga je vsak vinski bratec povprečno privoščil lani 160 do 170 litrov. Ne pomaga noben izgovor, češ, tujski promet zelo pospešuje pitje. Resnica je ta, da bi mogli priti časi, kot so že bili, ko je manjkalo vsega in so se ljudje odvadili vsega, samo enega ne: pijače.

Sem pa tja ima kak boljši gostilničar in kavarnar za svoje goste tudi "flaševajn". So deč po konzumu stekleničnega vina, bi ga ljudje spili več, kot pa samo 5036 steklenice, kakor jih je bilo lani naštetih. No da, marsikaka steklenica ima svojo provenienco iz gostilničarjeve kleti same in ni vino v buteljkah prav nič boljše od onega v navadnih litrih in četrtih. Sadnega mošta so lani izpili

v Ljubljani 42,258 litrov. Hm, številka je malo visoka, kaj hujšega pa ne bomo rekli, če ne si nakopljemo še jezo vseh ljubljanskih gostilničarjev na vrat.

Imenitna je tudi številka za pivo, ki, kakor vino, tudi dosega milijon. Lani so v Ljubljani izpili "malenkost" 1,141,427 litrov piva. Nekateri so ga pili manj, drugi pa več, povprečno pa je prišlo na vsakega prebivalca alkoholu vdanega mesta okrog 18 litrov piva.

Zganja ljubljanci niso zanemarjali. Ruma, likerjev in konjaka so lani izpili 29,523 litrov. Povprečno pride na vsakega ljubljancana okrog pol litra teh pijač. Te pijače merijo in obdavčujejo na litre. — Pravo zganje in spirit za obdavčujejo po odstotkih čistega alkohola. Če bi se lani vse pravo zganje in spirit zgostila v koncentrirani alkohol, so lani ljubljanci izpili 73,248 litrov zganja. Ker pa ljudje ne pijejo 100% zganja, so ljubljanci izpili najmanj trikrat toliko zganja. Povprečno pride na vsakega ljubljancana nad 1 liter 100% alkohola v obliki zganja.

Denaturiranega špirta za kurjavo in industrijske svrhe je lani ljubljana porabila 76,897 litrov.

Kis tvori nekaj prehod od pijač k živilom. Lani so ga ljubljanske gospodinje porabile 117,544 litrov.

Koliko so pojedli? Če hočeš dobro piti, moraš dobro jesti. Ljubljana je lani pila prav dobro in tudi v jedi ni zaostajala. Te številke nam bodo povedale, koliko je lani prebavil železec ljubljane:

V mestu so lani zaklali 9426 govodi, 18,111 telet, 1768 ovac, 2531 jagnjet in koz ter 25,887 prašičev. Lepe številke so to. Najraje ljubljanci torej "obrajtajo" svinjetino. Povrh tega pa je bilo lani uvoženega v Ljubljano 162,828 kg mesa.

Rib vseh vrst, od sardin in sardel pa do polenovk, krapov in ščuk so ljubljanci lani pojedli 33,757 kg. Svežega sadja je bilo lani uvoženega v Ljubljano 1,936,708 kg, suhega sadja 122,194 kg, južnega sadja pa 431,311 kilogramov.

Moke so lani ljubljanci porabili 7,873,649 kg, okrog 120 kg na osebo, riža 560,148 kg, okrog 9 kg na osebo, svinjske masti 786,776 kg — 12 kg na osebo.

Snažni ljubljanci. Mila, luga, pralnih praškov in podobnih sredstev so v Ljubljani lani porabili 524,873 kg. Ta številka je Ljubljani v čast. Ljubljanci so torej ljubitelji snage.

Avtomobilov je v Ljubljani vedno več, kljub temu pa je še vedno prav mnogo konj, štirnogatih pomočnikov. Tudi ti potrebujejo hrane in tudi ta je vpoštevana v številkah v železcu ljubljane. Lani so uvozili v Ljubljano 1,431,376 kg ovsu in otrobov ter 2,332,754 kilogramov sena in slame.

Kaj naj še rečemo k tem številkam drugega kot to, da si ljubljanci prav radi privoščijo življenjskih dobrot. So dobri pivci in jedci. Posebno pivci!

V OREHOVI LUPINI PREKO OCEANA.

Dunajski novinar Franz Mick se poda letos z majhnim drščicem od francoske obale preko Atlantika v New York. Misli, da bo že v 8 urah tam, ker bo drščile, ki ga je konstruiral neki inženjer, razvijal hitrost 150 km na uro.

Kdor teži po znanju, ne bo svoje nevednosti nikdar tajil, ali prikrival.

Ne pozabite voliti, ko plačujete ali pošiljate naročnino za naš list. S tem storite uslu-go listu in kontestniku.

Raznoterosti.

KAKŠNA BO BODOČA VOJNA?

Na dan enajste obletnice rdeče armade je napisala moskovska "Pravda" svoje mnenje o bodoči vojni. To bo ogromna vojna, vojna milijonskih armad. Evropske države imajo vojaški sistem, ki je povsem usmerjen na mobilizacijo velikanskih ljudskih mas.

"Bodoča vojna bo predvsem tehnična vojna. Tekom desetih let po svetovni vojni je tehnika oboroževanja silno napredovala. V nekaterih panogah vojne tehnike, tako n. pr. v letalstvu, v izdelovanju tankov, v kemičnih sredstvih boja, v ročnem avtomatičnem orožju je nastal skoro v vseh armadah popoln prevrat.

Največja tehnična vzrast je v letalstvu, kjer je tekom desetih let hitrost izvidnih aeroplanov poskočila od 130 km na 200. Izdelovanje tankov se hitro izpopolnjuje in dočim je radius tankov, ki so vzbujali v minuli vojni toliko senzacijo, tvoril 15 — 20 km, imajo sedanji tanki akcijski radius 200 do 250 km, kar je izpremenilo tank iz taktičnega sredstva v sredstvo z ogromnim operativnim pomenom. Velike izpremembe so nastale v organizaciji armad, ki so se "zmehanizirale". Vstrojenje pehote z avtomatičnim orožjem znači tudi zvišanje njene sposobnosti za obrambo. Pomnožilo se je topništvo, posebno pa se je dvignilo letalstvo.

"Pravda" prihaja končno do zaključka, da bo bodoča vojna mnogo škodljivejša kot zadnja in kar je svetovna vojna storila v treh letih, bo bodoča dosegla že v enem letu.

Vojna stavi velike zahteve ne le na industrijo, marveč tudi na kmetijsko gospodarsko, in zato se sovjetski vojaški činitelji trudijo, da bi se industrija in kmetijstvo v SSSR. zorganizirala tako, da bi mogla dobro služiti vojni potrebi. "Pravda" se boji še končno državljanske vojne, ki bi se utegnila razviti iz bodočih zapletljivih in nasvetuje poleg tehnike in oboroženja tudi propagando.

BREŽIČNI SIGNALI IZ DALJAVE 5 MILIJONOV KM!

Slovenci skandinavski naravoslovec profesor Störmer je dokončal celo vrsto eksperimentov z brezžičnimi valovi,

kjih rezultati opravičujejo najdrznejša pričakovanja. — Profesor Störmer, ki je postal sloveč po razložitvi pojava severne luči, si je sedaj postavil za nalogo, da preišče vprašanje, ali morejo brezžični valovi naših velikih oddajnih postaj zapustiti atmosfero zemlje. Dosedaj se je mislilo, da brezžični valovi tudi največjih oddajnih zemeljskih postaj ne zapustijo zračne plasti, ki obdaja zemljo. Ta se namreč razširja do višine 150 km in sega potem bolj in bolj razredčujoča se v prazni svetovni prostor. Najvišje in najtanjše plasti so močno nasičene elektrike in imajo posebno sposobnost električne prevodljivosti. Zato se je mislilo dosedaj, da ta plast vse brezžične valove zopet odbije nazaj na zemljo.

Radi tega tudi najdrznejši raziskovalci niso smeli misliti na to, da bi se kdaj mogli pošiljati brezžični signali iz zemlje v svetovni prostor. Ko je Störmer nedavno znanstvenemu svetu sporočil, da je našel dokaz za to, da najvišje zračne plasti kratke valove prepustijo, se je to sprejelo s precejšnjo skepsjo. Dokaz, o katerem je takrat Störmer govoril, obstoja v večkrat dognanem dejstvu, da so se signali, ki so se od ogromnih oddajalcev kratkih valov v Holandiji, Angliji in Norveški oddajali v prostor, po gotovem številu sekund vrnil in od sprejemnih postaj točno slišali. Brezžični valovi se v eterskem morju razširjajo približno s hitrostjo luči, to se pravi, da v 1 sekundi preletijo 300,000 km.

Ker je preteklo med oddajanjem signalov in slišanjem njihovega odmeva v sprejemnih aparatih redno več sekund — enkrat celo nad 10 sekund — je sklepal Störmer, da odmev teh oddanih valov ne more priti več od omenjenih najvišjih zračnih plasti, ki so vendar od zemlje oddaljene komaj 150 kilometrov, ampak da so morali priti k nam iz razdalje večih milijonov kilometrov iz svetovnega prostora samega.

Zdaj so se ti eksperimenti potrdili po drugih. Iz norveških in holandskih postaj so zopet poslali signale v etersko morje in so v sprejemnih postajah poslušali, kdaj se bo njih odmev vrnil. Topot so bili rezultati še bolj ugodni. V enem slučaju je preteklo med

oddajanjem signala in vrnitvi njegovega odmeva celih 30 sekund. To bi, ako računamo hitrost valov s 300,000 km v sekundi, odgovarjalo potu 10 milijonov kilometrov, ki so jo valovi prehodili tja in nazaj. Razdalja med luno in zemljo znaša 400,000 km, torej je razdalja, iz katere so prišli odmevi signala nazaj, skoraj 10krat tako velika.

NEMCIJA PROTI PLINSKI VOJNI.

V zunanjepolitičnem odseku nemškega državnega zbora so sprejeli zakonske načrte za ženevski protokol, ki prepoveduje plinsko vojno. Državni tajnik Schbert je ob tej priliki izjavil, da je ta protokol podpisalo že 1. 1925 osem držav, med temi Belgija, Francoska, Italija in Rusija. Ta protokol so si omislili na nemško pobudo, kar razpršne vse dvome, da bi imela Nemčija v zadevi kemične vojne kaj skrivati. Morda je res. Dejstvo pa je, da se države pripravljajo na kemično vojno še v večji meri nego pred podpisom protokola.

DROBTINE.

Razočaranje je pena, ki se tvori nad kupo žalosti.

Kdor ne more držati trdne zaobljube, je slabotnež.

Prenaglo skovano prijateljstvo nima trdne podlage.

Teško je obogateti po navodilih, zapisanih v raznih knjigah.

Prepir znači, da nima prva stranka več razuma kot druga.

Če bi ne bilo norcev na svetu, bi se prodajalo modrost s popustom.

Kdor misli vedno o samemu sebi, temu ni treba dosti premišljevati.

Tudi norec pove včasih kako pametno besedo, vendar se tega ne zaveda.

Razsodnega in modrega človeka ne bo izkušnja nikdar prevarala.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

NA PRODAJ pohištvo in peči po nizki ceni. Oglasite se na 1951 W. 22d Place, 2. nadstr., Chicago.

Samo nedeljska pobožnost ti ne bo odpravila čez teden-skih pregreh.

Nobena stvar ni tako resnična, kakor je vest.

Marsikdo je popularen zato, ker rad molči.

ZAHVALA IN PRIPO-ROČILO.

Chicago, Ill. V dolžnost si štejemo, da na tem mestu izrečem svojo najiskrenejšo zahvalo našem slovenskemu zdravniku Dr. Uršiču, ki je tako spretno ozdravil mojo dolgoletno in mučne bolezen. Všem našim rojakom prav toplo priporočam, naj se v slučajni potrebi ne obračajo na zdravnike tujih narodnosti, ampak naj obiščejo tega našega rojaka, ki je v resnici izvedenec v svoji stroki.

Ignac Supanc, 3111 So. Lawndale Ave.

ZAHVALA.

Hibbing, Minn. Imena darovalcev za požarno brambo v vasi Predgrad, občina Stari trg ob Kolpi. Darovalci iz Hibbinga: Joseph Chop \$2.75; po \$1.50: Mr. & Mrs. Marko Stark, Mr. & Mrs. John Bižal; po \$1.00: Mr. & Mrs. Louis Fratar, Peter Majerle, Joe Majerle, Nick Dolan 75c. Po 50c: Joseph Mihelčič, Marko Pešcl, Matt Severinski, Ignac Mušič, Mike Pleše. — Darovalci iz Chisholma: Po \$1.00: Louis Gande, Paul Bižal; po 50c: John Mihelčič, Anton Skorjanc, Jakob Jare, Frank Dropp. — Darovalci iz Eveletha: Po \$1.00: Mike Preblich, Marko Pešcl, Anton Fritz, Peter Movrin; po 50c: Anna Sterbenec, Joseph Slutte, Katie Louisa, Mary Heglar.

Skupaj nabranega \$22.00 (dvaindvajset dolarjev). Prav lepa zahvala vsem darovalcem.

V imenu požarne brambe: (Ogl.) Joseph Chop, nabiralec, 114 Park St., Hibbing, Minn.

V SPOMIN

obletnice mojega ljubljenelega soproga

ŠTEFANA KRAJNC.

Dne 24. marca 1929 je minulo leto dni, odkar je preminul v Sheboyganu, Wis., v starosti 60 let. Za Teboj še vedno žaluje soproga.

Odšel si, zapustil me osamljeno, a moj spomin na Tebe še vedno živi v mojem srcu. Krasila bom Tvojo gomilo s svežim cvetjem, dragi soprog. Naj Ti bo lahka tih zemlja in počivaj v miru!

Zalujoča ostala:

Mary Krajnc, soproga. Sheboygan, Wis., 25. III. 1929.

Časopis

je najpripravnejše sredstvo, potem katerega trgovci in obrtniki dosežejo javnost, da ji povedo, kaj imajo v svojih trgovinah in s čim ljudi lahko postrežejo.

Amerikanski Slovenec

je danes najbolj razširjen slovenski dnevnik v Združenih državah in Kanadi. To pomeni, da kdor oglašava v njem, doseže večino našega ljudstva v Združenih državah in Kanadi. Slovenski trgovci in obrtniki poslužite se ga in oglašajte v njem!

Sorodnika ali prijatelja

bi rad našel. Dobro! Najhitreje ga bo našel, če priobči v "Amer. Slovincu" mali oglas. Sploh za vse oglaševalne sredstva se poslužite lista, ki je med Slovenci v Ameriki in Kanadi najbolj razširjen in to je Vaš

Amerikanski Slovenec!

WHITE STAR LINE

VAM NUDI POTOVANJE V JUGOSLAVIJO v udobnosti in brez brige

IZLETU V JUGOSLAVIJO
22. junija 1929 na S. S. MAJESTIC,
največjem parobrodu na svetu

in imeli boste najprijetnejše potovanje.
G. Josip Mihelčič iz Clevelanda, Ohio, bo vodil ta izlet. To znači, da bo on potoval s potniki celo pot od New Yorka do Ljubljane in Zagreba.
G. Mihelčič je že prej vodil tak izlet, tudi na Majestic, in torej pozna parnik in železnice v Evropi. Imel bo na skrbi Vašo udobnost in prezel bo Vaše brige. Vi mu boste samo sledili in uživali potovanje. Ali bi si mogli želeli boljše prilike za potovanje v stari kraj?

CENE NA PAROBRODU IN NA ŽELEZNICI	
III. razred New York do Cherbourg	\$102.50
III. razred Cherbourg — Ljubljana	16.50
III. razred Cherbourg — Zagreb	18.10
I. razred New York do Cherbourg	157.50
I. razred Cherbourg — Ljubljana	26.29
I. razred Cherbourg — Zagreb	29.37

Za pojasnila se obrnite na
PRUDENTIAL BANK
(Zakrajšek & Cesark)
455 West 42nd St., New York, N. Y.
ali na

WHITE STAR LINE

International Mercantile Marine Co.
180 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Ena božjih cvetk

PREVEL J. V.

Tako zaničevanje! Zavrglo jo je srce, ki ji je bilo vse na svetu! Torej ni bil našel prav nobene olajšujoče okoliščine? Niti enega žarka usmiljenja in sočutja ni pokazal, ki bi ji vsaj v spominu ogreval srce in ji svetil v tej obupni noči.

Padla je v obup — roke so grabile v temne, črne lase in obraz se je strastno zaril v blazine, kakor da ne more prenašati več najmanjšega bleška luči vsled sramote in bolesti.

V neizmerni boli pa se ji je zbudil neizmeren odpor — potrto srce se je dvignilo proti krivici, ki jo je trpelo. Kaj pa je on, ki je niti hotel več ogovoriti, ki je niti ni hotel več pogledati? Kaj ni tudi on prelomil obljube, ko je bil obljubil, da jo bo rešil iz nje-nega nevarnega položaja, da jo bo varoval in ji pomagal?

Pri prvem udarcu usode jo je bil prepustil samo sebi. Da, sama mu je bila to olajšala, je mislila v svoji bridkosti; sama mu je bila vrnila besedo in ga oprostila vsake obveznosti. In niti s prstom ni bil ganil, da bi jo bil rešil — zato je bil dobil tvobodno roko, da bi jo upropastil!

Čemu bi žalovala za njim? Zato mu je bil to pač dobrodošel dogodek, da se je lahko osvobodil. Ona pa je celo senci te ljubezni posvečala še vsako misel!

Če je torej kljub temu pozabljena, prezrta, čemu postavlja tako stroge meje okrog sebe, čemu si prepoveduje uživati vsakršno veselje in radost življenja?

Burno ji je zavrela kri; zapuščeno srce je vpilo po omami, po nečem, kar bi moglo izpolniti njegovo praznino.

Kaj ni vedno gledala okrog sebe tistih lahkih metaljastih narav, ki so tako veselo frotale skozi življenje, tako lahkotno in prostopašno — da, te so pripadale njenemu stanju! Seveda so dokajkrat padle; a vendarle so se zibale po cvetju in so bile vesele in srečne. In ona — tudi njo teptajo v prah, a brez primere z njimi je okusila komaj peno življenja.

Zakaj hoče biti boljša od njih, ko pa jo je pahnila usoda v enak položaj? Čemu naj se trudoma povzpneja na strmo višino, ki jo bo težko dosegla in na kateri je nikdar ne bo trpel svet? Izgubljena je zanjo vsaka prava življenska sreča — a zdaj hoče živeti brez tega vročega hrepenenja po njej.

To so težke ure, v katerih popolnoma prevladajo razburjenja šušstva. Tudi najčistejšo dušo skali blato, ki leži na dnu vsake zemeljske narave, če jo razburka tak vihar.

Dolgo je tako ležala Nora, toliko časa, da se je razburjenje poleglo samo od sebe. Toda šele, ko povenjen upade, vidi človek, kako si je vse drugače predstavljal.

Ko je Nora vstala, je bil na njenem obrazu drug izraz. Temno so ji žarele oči, trmasto je namrdnila ustne in na blelih licih sta ji goreli rdeči pegi. Baš si je še hotela naviti lase, ko so potrkali na njena vrata in ji podali dragocen šopek.

Najprej ga je, kot po stari navadi, hotela odkloniti; a takoj na to ga je sprejela. V njem so bile zbrane najdragocenejše, najredkejše cvetlice in nežen vonj se je dvigal iz njega. Vzela ga je in pritisnila obraz v cvetje ter ga vzdihavala, kakor da se je hotela z njim omamiti. Prav dobro je vedela čigava roka ji je poslala ta dragoceni šopek. Ne-

ki častilec knežjega stanu jo je že mesec in mesec obsipaval s podobnimi darili. Danes ji je bilo to prvič po volji in navdalo jo je skoro divjim veseljem.

"Vse jih lahko spravim na kolena, če hočem," je mislila in ponosno dvignila glavo. "Vse jih lahko vklenem in jih vodim z enim pogledom svojih oči, z enim migom svoje roke, če hočem. A njemu hočem pokazati, da mi je freba le iztegniti roko, da dosežem isto, kar mi odtuguje on."

Ko je nekaj ur pozneje prišla Nora k svojemu očetu, da bi z njim napravila načrt za naslednji dan, se mu je zdela tako dostopna za vse njegove predloge kot še nikoli prej.

V mestu in daleč naokrog kmalu niso govorili drugega ko o lepi Nori Karstenovi, ki ni bila še nikdar tako očarljiva kakor to sezono. Kar so ji poprej predbacivali glede hladne mirnosti in neke skoro trmoglave hladnosti, vse to je bilo videti-zdaj popolnoma izgajeno. Večina je pripisovala ta dogodek gostovalni turneji, ki jo je bila napravila po Franciji in Angleški in s katere se je bila pravkar vrnila.

Zdaj je nastopala Nora tudi v mešanih predstavah; neki duhovito zasnovan romantičen prizor je bil kmalu njena glavna vloga in najsijajnejša točka predstav. Naslanjal se je na pravljico o Libuši, lepi češki, moškimi sovražni kraljici in je predstavljal boj Amakon proti zoperjočim jim možem; to je bila predstava, ki je nudila dovolj priložnosti za razvoj mimike in jahalne umetnosti in kazala gledalstvu ogromno število sijajnega oseba. Zmagava Amakon, divji lov za begunci, slednjič Libuša sama v boju z zadnjim možem, hrabrih Sarkom, njen boj s svojim ponosom in svojo ljubeznijo in slednjič zmagoslavni sprevod Amakon in njih žalovanje, ko izstrelji Libuša zadnjo puščico v nasprotiku, potem pa se sama umiraje zgrudi — to je bila sama na sebi tako živa, napeta slika, kakršne še ni nudila jahalska umetnost. Od blizu in daleč so vrelj skupaj, da bi videli lepo Noro Karstenovo, ki je kot Libuša vzbujala toliko občudovanja.

Nekaj tednov pozneje je cirkus odpoval dalje in se ustavil, kakor vsako leto, tudi v avstrijskem glavnem mestu. Tudi tu so nape-to pričakovali to predstavo. Pred prihodom družbe se je širila govorica, da ji radi Libuše sledi nekaj najbolj vnetih častilcev iz visokih krogov in to je dajalo vsej stvari še večji mik. Vendar pa so trdili tudi slej ko prej, da v zasebnem življenju nadaljuje svojo moškimi ovržno vlogo.

Na večer prve predstave je bilo vse, kar nudi mesto stanov in imen, zbrano v Karstenovem cirkusu. Ravnatelj je dal uprizoriti to predstavo z najsijajnejšo opremo.

Lepa, zapeljivo lepa je bila ta Libuša, ki je zdaj prijezdila v spremstvu lahke čete svojih jahačic. Jezdila je črna zrebca najplemenitejših pasme, ki je bil videti, kakor da mu iz vseh udov prši ogenj. Zlat oklep je oklepal vitko, krepko zraslo postavlo in izpod njega je v težkih, bogatih gubah podala obleka iz srebrovine. Glavo je pokrivala srebrna čelada, ki pa ni zastirala obraza; izpod nje so se daleč preko tilnika vsipali bujni kodri, črni kakor noč. Kakor meglica je sedela na iskrem konju in vendar čvrsto, ko da je bila prirastla nanj, pravcato utelešenje onih upornih devic.

Naročite knjige iz seznama Naših knjig.

I. POVESTI IN ROMANI.	
Agitator. Roman. Janko Kerstnik	80
Bele noči. — Mali junak. Romana. Dostojevski	50
Beli rojaki. Zbirka povesti. Eng Gangl	65
Božična pesem v prozi. Izpre obrnitev skopuha po nenavadnih doživljajih	45
Colomba. Povest po znanem franc. pisatelju Prosperu Mérimée	65
Carski sel. Jules Verne. Povest z ruskih poljan, v dveh delih. Vsak del po	50
Četrtak. Napeta povest iz londonškega življenja	75
Čujte nas. R. Vrabl. Kratke, zelo Darovana. Zanimiva povest iz prvih časov pokristjanjenja Slovencev	60
podučne zgodbe	25
Detela, zbrani spisi. 1. zv. Hudi časi, zgod. povest. Blage duše, veseloigra	70
Detela, Takšni so. Zgodovinska povest. — Begunka. Drama v treh dejanjih	40
Duh v Kenterville. Angl. pravljica	35
Dušica. Roman. Prvi, drugi in tretji del. Vsak del po	100
Dve sliki. Fr. Ks. Meško. Dve povesti s podeželskega življenja	50
Fabiola, ali cerkev v katakombah. Povest iz rimskih časov	45
Furij. Burna novela iz mladeničevskega življenja	75
Glad. Knut Hamsun. Roman	125
Gladiatorji. Zgod. roman iz 1. 70 po Krist. 2 zvezka skupaj	150
Golobovi. Novela s podeželskega življenja	125
Gospodarica sveta. Avanturističen roman	60
Gozdarjev sin. F. S. Finžgar. Povest slov. mladeniča	30
Hči cesarja Montezume. Burna povest obiskovalca divjih dežel	125
Homerjeva Ilijada. Fr. Omerza. Starogrška pravljica	45
Ivan Cankar, Zbrani spisi. 1, 2. in 3. zvez. Vsak po	250
Izdajavec. F. V. Slemenik. Zgodovinska povest iz turških časov	45
Izlet g. Broučka v XV. stoletje. Svatopluk Čeh	50
Iz življenja za življenje. Kratke, poučne povesti	20
Jagode. J. Stritar. Knjiga za odraslo mladino	50
Jaromil. Češka narodna pravljica	30
Jernač Zmogavčič. H. Sienkiewicz. Poljska povest. Med plazovi. Povest tirolskega gorskega župnika	35
Junaškinja iz Štajra. Povest iz boja med katol. in prot. vero	150
Jutranja zvezda. H. Rider Haggard. Roman	100
Jurčičevi zbrani spisi. Vsak zvezek po	100
1. zvezek: Narodne pravilice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domeg. — Dva prijatelja.	
2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojnice. — Golida.	
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valpet.	
4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gor. — Dva brata.	
5. zvezek: Sosodov sin. — Sin knutskega cesarja. — Med dvema stoloma.	
6. zvezek: Doktor Zoher. — Tugomer.	
7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V Vojni krajini. — Pravda med bratoma.	
8. zvezek: Ivan Erazem Tarenbach. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pakja Spomini starega Slovencea.	
9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.	
10. zvezek: Slovenski svete in učitelj. — Veronika Deseniška. Kapetanova hči. A. S. Puškin.	100
Ruska povest	
Kazan, volčji pes. J. O. Curwood.	100
Kanadski roman	
Kmečki punt. Avg. Senoa. Povest iz časov tlačanstva kmetov	95
Knezova knjižnica. 1. zvez. Ant. Knezova ustanova. — Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulla, vojvode	100
Kralj gora. Edm. About. Francoska povest	100
Kresalo duhov. P. A. Sheehan. Roman iz irskega življenja	100
Krištof Dimič. J. London. Povest iz burnega življenja iskalcev zlata v Alaski	150
Krištofa Šmida spisi. Vsak zvezek	65
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.	
7. zvezek: Jagnje. — Starček z gore.	
8. zvezek: Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina).	
13. zvezek: Sveti večer.	
15. zvezek: Pavlina.	
16. zvezek: Roparski grad. — Ptičje gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan.	
17. zvezek: Brata. — Različni sestri.	
Krištof Kolumb ali odkritje Amerike. Zanimiv zgod. roman	60
Krivec. Jos. Kostonjavec. Roman iz podeželskega življenja	50
Križev pot. Roman češkega duhovnika	120
Lisjakova hči. Jos. Stare. Povest iz ljubljanskega življenja	50
Ljubljanske slike. Jak. Alešovec. Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom	75
Ljudska knjižnica. 1. in 2. zvezek. Znamenje štirih. A. C. Doyle. Zanimiva detektivska povest. — Darovana. A. Dostal. Zgodov. povest iz dobe slov. apost.	125
Mali klatež. Mark Twain. Povest iz resničnega življenja	60
Mali lord. Povest iz angleškega sveta z zelo napeto vsebino	50
Malo življenje. Dr. Fr. Detela. Velezanim. pov. iz kmet. življ.	75
Marija Kožuhova. Povest iz življenja kanadskega dekleta	100
Mati božja dobrega sveta. Povest iz časov turških bojev	45
Mimo ciljev. Milan Pugelj. Več kratkih povesti	50
Misterija. G. Le Rouge. Buren avanturistični roman	125
Mladi gozdar. Izviren roman	45
Moje življenje. Ivan Cankar. Slike iz pisateljevega življenja	70
Morski razbojnik. Napeta povest iz življenja dveh bratov	65
Na krvavih poljanah. Iv. Matičič. Popis trpljenja in strahot slovenskih vojakov med svetovno vojno	150
Na negotovih potih. Poučna pov. Na različnih potih. Povest za dečke od 11. do 14. leta	30
Narodna biblioteka. 4. snopič. V gorskem zakonju. A. Koder. Zanimiva povest iz gorskega okraja	30
7. snopič: Krvena osveta. Povest češkega častnika	30
8. in 9. snopič: Neurečnica. Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja	45
11. snopič: Za kruhom. H. Sienkiewicz. Pretresljiva povest ameriških izseljencev	30
12. snopič: Črtice iz življenja na kmetih. Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti	30
19. snopič: Berac. — Elizabeta, dve zanimivi povesti.	
20. snopič: Amerika, ali povsod dobro, doma najbolje. Poučna povest	30
21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Uršika	30
24. snopič: Spisje. Več kratkih povesti	30
25. in 26. snopič: Beatin dnevnik. Lajzja Pesjakova. S srce segajoči roman	45
35. snopič: Kratke povestice iz pristnega slovenskega življenja. Andrejčkov Jože	30
36, 37. in 38. snopič: Žalost in veselje. Andrejčkov Jože. Velezanimiva povest	75
39. snopič: Solnce in senca. Jos. Bedence. Gorenjska povest	30
40. snopič: Svitoslav. Burna	
43. snopič: Edip na Kolonu. Starogrška drama	30
povest Slovencea	30
57. snopič: Nekoliko iz ruske zgodovine	30
58. snopič: Zaroka o polnoči. Basnigol. Povest slovenskega visokošolca	30
59. snopič: Več kratkih, zanimivih povesti. Andrejčkov Jože	30
60. snopič: Emanek, lovčev sin. Doživljaji mladega dečka. — Berac. Povest iz vaščanskega življenja	30
Narodne pripovedke. 1. zvezek: Dominicus	35
Narodne pripovedke. 4. zvezek: Dominicus	40
Narodne pripovedke in pravilice. S. Sekolov	35
Naseljenci. Ameriška povest	35
Naša leta. M. Pugelj. Zbirka kratkih povesti	100
Naše življenje. Ka. Meško. Črtice iz življenja	75
Naši ljudje. Dr. A. Remec. Kratke povesti iz slov. življenja	40
Na valovih južnega morja. Pripovedka	35
Ne v Ameriko. J. Alešovec. Poučna povest povzeta po resničnih dogodbah	85
Nevesta s Korinja. Fr. Jaklič. Povest	50
Nihilist. Iz ruskega življenja	40
Obiski. Izidor Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev	125
Obrazi. Ciril Jeglič. Vesele črtice Ob tihih večerih. Ks. Meško. Kratke črtice	100
Oče budi volja Tvoja. Iv. Pregelj. Zanim. pov. iz istrskega življ.	50
Oče naš. Povest mladeniča	75
Odiseja. Andrej Kragelj. Starogrška pravljica	45
Oglenica, ali hudobija in nedolžnost. Povest	35
Oče naš. Povest mladeniča	35
Oglenica, ali hudobija in nedolžnost. Povest	35
Onkraj pragozda. J. O. Curwood. Napet roman iz kanadskih puštinj	80
Perpetua, ali afrikanski mučenik. Povest iz 3. stol. po Kr.	45

Naročila je prireditelj potrebno svoto v poštenu Money Order, bančnem draftu ali znakmah. Vsa pisma naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kje se čisti?

Prav je, ako ruski sovjeti vsaj skušajo zatreti vsako korpucijo, in ni nič na tem, če radi v svet zatrobijo, ako se izčistili kak Avgijev hlev, da se malo postavijo, češ, tako damo po prstih, ako se kdo ne drži — poti poštenosti. Nič na tem, saj se vsak rad malo pohvali in še lisjak se postavlja s svojim repom.

Ampak, šment, iz Pariza pa pride vest, da so tam odkrili velik škandal pri tamkajšnjem sovjetskem trgovskem biroju. Stalino prijatelj Tumanov je prišel v Pariz in tam začel preiskavati, in preiskava je dognala, da je nad 80 starih uslužbencev kradlo na debelo, in je sfrčal skozi vrata Prakov, načelnik biroja, in pridejo drugi na vrsto. Malo sitno je, če morajo sovjeti čistiti med seboj.

Čast, komur čast.

G. A. Garden, Cleveland, O., odgovarja g. Moleku v zadevi dr. Ryana. Da g. Garden ne zaden v vsem, je pač umevno. Nihče ne bo kaj takega pričakoval. Morda je samole nek kompliment g. Moleku, ako naprej odklanja kak "zagovor svete cerkve," in malo g. Moleku pokadi, češ, "ker je Molek napisal že mnogo zdravega komentarja o verskih dogmah in njih postanku". Mr. Garden čuti naravno, da pri zadevi dr. Ryana nehoti zadene na dogme. Ako je hodil glede dogem v šolo g. Moleka, ni čuda, če tava in ravno v tej zadevi nima pravega pojmovanja. To pa je povsem njegova lastna zadeva.

Enako je tudi z mnenjem, "da je ortodoksnim katoličanom duhovnik Ryan precej velika preglavica." Mogoče in ne zanikam, če on ve o "neki tajni deputaciji..." da Ryana in njegovim učencem pristriže peroti." Sociološka naziranja niso nobene dogme, in v območju cerkve same se morejo pojaviti prav različna pojmovanja. Saj g. Garden ni noben novinec v politiki, da bi mu kaj takega ne bilo znano.

Vse drugo pa, kar piše Mr. Garden o dr. Ryanu in stališču socializma in katolicizma, je z malimi pregreškami, ki so sporni, precej O. K. Vem, da g. Gardentu niti ne bo po volji, ako se mu prizna čast in da kredit v katoliškem časniku in od moje strani, in bo to celo odklonil, ker bi utegnil priti celo v nek sum, a priznanje se mora dati vsakemu, ki priznanje zasluži radi pravilnega in jasnega naziranja.

Mr. Garden je socialist. Splošno se pogostoma sliši mace lo trivialna sodba, da je tisti najboljši socialist, ki zna najbolj in najbolj grobo zabavljati čez farje. V Prosveti se oglašajo nebroj takih "socialistov", in čim bolj kdo udriha, tem večjega "socialista" se čuti in tembolj se mu morda tudi klanja.

Kongresnik Berger, morda tudi župan mesta Milwaukee, Horan, in še drugi so socialisti, s katerimi se lahko vsak sociolog vsede k mizi in se z njimi pomeni. Izmed slovenskih socialistov v Ameriki bo menda tudi še nekaj "pametnih" socialistov, naletel sem na nekega Mentona iz Detroita, Mich., g. Moleka, žal, ne morem prištevati takim, a razprava g. Gardena v št. 57 Prosvete spada med najboljše, kar se je kdaj od socialistične strani v taki zadevi pisalo. Čast, komur čast.

Naletel sem na notico, da je Mr. Garden kandidat za predsedništvo S.N.P.J. pri prihodnji konvenciji. Naj naredi-

jo, kakor jim drago, usojam si pa izreči mnenje, da bi ne bilo jednoči v kvar, ako bi dobila takega predsednika, če ostane Mr. Garden pri svojem sedanjem pojmovanju socialnih vprašanj.

Zidati hočejo?

Znani razboriti pisatelj G. K. Chesterton, obenem konvertit, je napisal globokoumen članek: "The Outline of Liberty". Med drugim piše:

"Will made the world; Will wounded the world; the same Divine Will gave to the world for the same its chance; the same human Will can for one last time make its choice. That is the real outstanding peculiarity, or eccentricity, of the peculiar sect called Roman Catholics. And if anyone objects to my limiting so large a conception to Roman Catholics, I willingly agree that there are many who value it so much that they obviously ought to be Roman Catholics. But if anyone says that it is not in fact and history bound up with the Faith of Roman Catholics, it is enough to refer him to the history and the facts."

Kot zaključek razprave navede iz Dantejevega "Paradiso" v angleški prestavi besede:

"The mightiest gift that God of his largesse Made in creation, perfect even as He, Most of His substance, and to Him most dear, He gave to the Will and it was Liberty."

Volja in svoboda je ustvarila svet, volja in svoboda je pokvarila, volja in svoboda more svet zopet popraviti, človeška volja in svoboda ima priliko. To je skozinsko katoliško naziranje in pojmovanje, kakor jasno kaže zgodovina in pričajo dejstva.

Vsako realistično naziranje zanika voljo in svobodo. Pri tem pa govoriči o — človeškem ustvarjenju! Kako hočejo zidati brez — podlage.

Tudi Wolfgang Goethe je zapisal v svojem "Faustu" nekaj sličnega, ko pravi: "Unselig Mittelung zwischen Engel und Vieh,

Gott gab dir die Vernunft, Und du brauchst sie nie..."

Tako pišejo in govoriijo — misleci, drugi pa mažejo in blebetajo.

— Chicago, Ill. — Preteklo sredo je bil v tem letu v Chicagu najbolj gorak dan, ko je ob 3. uri popoldne toplomer kazal 77 stopinj toplote. Leta 1921 je bilo tudi na isti dan in isto uro ravno toliko toplote.

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGO

1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se pripravljamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite Telefon: ROOSEVELT 821.

Louis Stritar

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, potrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se pripravljamo slavim društvam za tiskanje vseh tradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovensčine na angleško in obratno.

Nobeno naročilo prevzimo, nobeno premo.